

A man with short brown hair and blue eyes is crouching on a green lawn. He is wearing a dark grey or black jacket over a dark blue shirt and blue jeans. He is looking directly at the camera with a neutral expression. The background is a cloudy sky and some trees in the distance.

Sportveldbeheer professionaliseren met gemeentelijke regie

FotY-genomineerde: kwaliteitsimpuls voor sportvelden in Waadhoeke met kleine, effectieve ingrepen

In een tijd waarin veel gemeenten worstelen met bezuinigingen en verduurzamingsopgaven, laat FotY-genomineerde René Kamstra zien dat het ook anders kan. Als beheerder sportvelden bij de gemeente Waadhoeke weet hij het kwaliteitsniveau van de sportvelden aantoonbaar te verhogen. Kamstra combineert zijn ervaring in de gww-sector met een passie voor gras en een scherp gevoel voor bestuurlijke verhoudingen. 'Je kunt het geld maar één keer uitgeven; dat moet je dus goed doen.'

Auteur: Karlijn Raats

Kamstra bij de wiedeg, beluchter en doorzaaimachine

René Kamstra (1988) begon zijn loopbaan op de graafmachine en werkte dertien jaar in de grond-, weg- en waterbouw. In 2022 maakte hij de overstap naar de gemeente Waadhoeke, waar hij als beheerder sportvelden inmiddels verantwoordelijk is voor zo'n 67 natuurgrasvelden en acht kunstgrasvelden, verdeeld over ongeveer 25 sportcomplexen. Zijn taken reiken verder dan alleen het onderhoud. Ook adviseert hij de beleidsafdeling over mogelijke veldkeuzes en maakt hij renovatieplanningen. Het regelen van aanbestedingen, de planning en de communicatie met verenigingen vallen eveneens onder zijn verantwoordelijkheden. Kamstra oogt fysiek lenig en energiek, spreekt bevlogen en inhoudelijk sterk, maar komt toch rustig over. 'Ik wil zowel op kantoor als buiten op de velden aanwezig zijn. Elke dag probeer ik een paar uur buiten in te plannen. Alleen dan weet je wat er speelt, zie je hoe het gras erbij ligt en kun je gericht bijsturen.' Zijn gevoel voor maatschappelijke verhoudingen blijkt uit de manier waarop hij politieke besluiten met tact weet over te brengen naar de sportverenigingen. Daarbij zet hij zich in om de relatie met de clubs zo goed mogelijk te houden. Toen een politiek besluit de voetbalvereniging in zijn eigen dorp betrof, koos Kamstra er bewust voor die taak aan een collega over te laten.

Minder kunstgras, meer hybride

Kamstra heeft niet alleen te maken met het overbrengen van gemeentelijk beleid op de sportverenigingen. Vanaf zijn aanstelling trok

hij de kar met betrekking tot de koerswijziging in de sportnota uit 2019, met de ambitie: *Een sportveld is van natuurgras, en kunstgras als het moet.* In 2022 kreeg hij de taak om deze ambitie om te zetten in een werkbaar beheer- en onderhoudsmodel. Cruciaal daarbij was het betrekken van de sportverenigingen bij het proces. 'We hebben een werkgroep opgericht met clubs die gemeentelijk kunstgras gebruikten. We gingen open het gesprek aan: hoeveel spellen zijn er echt nodig? En zijn die alleen met kunstgras op te vangen?' Kamstra werkte daarbij nauw samen met collega Tjeerd Annema en voormalig KNVB-verenigingsadviseur Erik Baas om de speelintensiteit, het veldgebruik en mogelijke alternatieven zorgvuldig in kaart te brengen. Inmiddels is het beleid aangepast en is ook de mogelijkheid van kunstgrasvelden erin opgenomen. Kort samengevat: er is nu meer flexibiliteit in de keuze van een type veld. De vastgestelde behoefte blijft daarbij de belangrijkste maatstaf voor het veldtype dat wordt aangelegd, afgestemd op de lokale situatie en op duurzame inpassing.

Inmiddels liggen er vier hybride Grassmaster-velden in de gemeente Waadhoeke. Het eerste werd in 2023 gerealiseerd, daarna zijn er nog twee kunstgrasvelden van veertien jaar oud vervangen. Voor de aanleg van de laatste drie hybride velden werkte Waadhoeke samen met aannemer Antea Sport en Tarkett als onderaannemer. De Enk Groen en Golf voert het groot

onderhoud van de hybride velden uit, onder meer met een Field Top Maker. Daar is Kamstra altijd bij, twee weken lang elke dag. 'Ik wil iets opsteken van wat er gebeurt.'

Hogere kwaliteit met minimale middelen

Het realiseren van kwaliteitsverbetering met minimale middelen is iets waarin Kamstra echt uitblinkt. Toen hij in dienst kwam, werden de onderhoudswerkzaamheden grotendeels op regiebasis uitgevoerd door oude contractanten uit de voormalige gemeenten. 'Aannemers kwamen wanneer het hen paste; bestekwerken gaan bij hen uiteraard voor. Dan sloten wij vaak achteraan in de rij.' Kamstra besloot de regie naar zich toe te trekken. 'Ik heb een aanbestedingsbestek opgesteld voor groot onderhoud, dat is gewonnen door De Enk. Dat contract loopt in 2027 af; volgend jaar zetten we een nieuw bestek op de markt.' Daarnaast stuurde hij aan op investeringen in eigen mensen en machines, zoals een wiedeg, een beluchter en een doorzaaimachine. 'We zijn als gemeente overgeschakeld op eigen graszaadmengsels van Barenbrug die zijn gericht op droogtetolerantie en intensief gebruik, omdat we dat nodig hebben op onze velden. We hebben nu op meerdere velden aangepaste mengsels liggen. Ook zijn we overgegaan van één keer per jaar doorzaaien op drie keer. In combinatie met het juiste graszaad levert dat zichtbaar resultaat op.' De bemesting is opgesplitst tussen leveranciers: Vos Capelle voor maatwerkdadviezen op

een aantal natuurgrasvelden, en een adviseur voor advies over en bemesting van de hybridevelden. De adviseur levert ook de Culterra-meststoffen voor de voetbalvelden en kaatsvelden. Kamstra: 'Hij heeft ons in het begin ook begeleid bij de aanleg van de hybridevelden. We zijn samen bij SC Heerenveen geweest om te kijken hoe ze daar te werk gaan. Die kennis heb ik meegenomen.'

Specifieke uitdaging: kaatsvelden

Een bijzonder aandachtspunt in Waadhoeke zijn de kaatsvelden. Vrijwel elk dorp heeft er één en in de zomermaanden zijn ze intensief in gebruik, onder meer voor evenementen zoals de grootste kaatspartij van Nederland, de PC in Franeker. 'Wanneer het voetbalseizoen eindigt, begint voor ons het kaatsseizoen. Bovendien vinden er op het kaatsveld in Franeker ook evenementen plaats. Dat zorgt voor een piek in het maaien, doorzaaien, beregenen en soms verticuteren, afhankelijk van het weer.' Kamstra zorgt er altijd voor dat de (kaats)velden tijdig op orde zijn, vaak in overleg met de veldconsuls van de clubs. 'We willen dat elk veld er goed bij ligt als er een kaatswedstrijd of voetbalwedstrijd is. Dat is ook goed voor de uitstraling van de gemeente.'

Communicatie en draagvlak

Het contact met de clubs is laagdrempelig en praktisch ingericht. Elk sportcomplex heeft een vaste contactpersoon, meestal de veldconsul. Via een groepsapp, e-mail of telefoon geeft Kamstra wijzigingen in de planning of het

onderhoud snel door. 'Andersom geldt dat ook: als een school een sportdag organiseert, bellen ze me: "René, kun je eerder maaien?" Volgens Kamstra is die wederzijdse betrokkenheid essentieel. 'Je doet dit samen. Als ik veldonderhoud aankondig, wil ik ook uitleggen waarom we dat doen. Dat schept begrip.'

Kwaliteitsmanagement

Om de kwaliteit op niveau te houden en droogtestress tijdig te signaleren, werkt de gemeente met bodemvochtsensoren, die ook de EC-waarde en de temperatuur meten. Daarnaast is op meerdere velden pop-up-beregening aangelegd en zijn er robotmaaiers actief, zoals de Husqvarna EPOS 580 op een trainingsveld. 'Sensoren zijn hulpmiddelen; ze geven inzicht. Toch blijft het belangrijkste: zelf kijken, zelf voelen, zelf beoordelen. Daarom blijf ik graag buiten.'

Kennis delen en jongeren enthousiasmeren

Kamstra is actief in het landelijke vaknetwerk van fieldmanagers, bezoekt vakbeurzen en geeft regelmatig voorlichting, onder andere tijdens de gemeentelijke Campusdagen. 'Dan komen jongeren van de middelbare school op bezoek bij de gemeente. Ik laat ze zien wat het vak inhoudt, samen met een collega van de buitendienst. Zo hebben we laatste een trekker met bemester en maaimachine in werking getoond. Jongeren hebben vaak geen concreet beeld van wat het vak inhoudt. Mijn ambitie is dus niet alleen het kwaliteitsniveau in het gemeentelijk beheer verder omhoog krijgen,

maar ook jong talent enthousiasmeren. De oudere generatie beschikt over waardevolle kennis en ervaring. Het is aan ons om die rijkdom aan vakmanschap door te geven aan de nieuwe generatie.'

Kamstra en zijn organisatie zijn zichtbaar trots op zijn nominatie voor de titel Fieldmanager of the Year. 'Het voelt als een kroon op het werk dat we hier in Waadhoeke doen. Het onderstreept de passie die ik heb voor het vak, maar laat ook zien hoe je in een gemeente, soms met beperkte middelen, grote kwaliteitsslagen kunt maken. Ik hoop dat het anderen en andere gemeenten inspireert. We staan immers samen voor het vak!'

René Kamstra in gesprek met een vrijwilliger bij een vereniging

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!